

THE RISE AND FALL VAN EEN BANKIERS-FAMILIE

De ITA-voorstelling *Lehman Trilogy* volgt the rise and fall van de bankiersfamilie Lehman. Halverwege de negentiende eeuw emigreren drie joodse broers van Duitsland naar de Verenigde Staten. Ze beginnen een stoffenwinkel in Alabama, vergaren enorme rijkdom als tussenhandelaren – in katoen, maar later ook in andere zaken – en hun familiebedrijf groeit uit tot een financieel imperium. Totdat hun investeringsbank Lehman Brothers, medeverantwoordelijk voor de wereldwijde financiële crisis, in 2008 onderuit gaat. Regisseur Guy Cassiers bewerkte de tekst van Stefano Massini tot een drie uur durende voorstelling, waarin hij het verhaal – zowel een familietragedie als de geschiedenis van het bankwezen – laat vertellen door zes spelers. Een van hen is de jonge en veelzijdige acteur Jesse Mensah.

INTERVIEW: YVON VAN APeldoorn | FOTO: FABIAN CALIS

Lange tijd draaide het in jouw leven om dansen. Vanaf je negende zat je op de Nationale Ballet Academie, later ging je naar Dansacademie Lucia Marthas en je studeerde jazzdans aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten. Maar in 2012 nam je plotseling de afslag naar de toneelschool. Waarom?

“Op de Hogeschool voor de Kunsten zag ik op een bepaald moment een voorstelling, die zoveel indruk op me maakte, dat alles op zijn plek viel. Er was echt een klik, ik wist ineens heel zeker: dit is wat ik wil. Als danser was ik eigenlijk altijd zoekend geweest, ik

heb niet voor niets zoveel verschillende dansopleidingen gevolgd. Ik denk dat ik mezelf als danser eigenlijk niet goed genoeg vond. Acteren klopt beter bij me. Maar ik ben nog altijd heel blij met mijn dansachtergrond, ik heb een heleboel geleerd waar ik als acteur veel aan heb.”

In 2020, vlak voor de coronacrisis, zag ik je in *Weg met Eddy Bellegueule*, een van de allermooiste voorstellingen die ik ooit heb gezien. Tegenwoordig zie ik je ook regelmatig in televisie-series en films. Wat doe je liever, acteren op het toneel of voor de camera?

“Dat antwoord is makkelijk: toneel. Omdat je zo'n voorstelling avond aan avond in eigen hand hebt. Je kunt bijsturen in het moment en geen uitvoering is twee keer hetzelfde. Het is heel anders dan televisie, waarbij je in een lopende machine stapt. Je hebt je eigen scènes, maar verder heb je weinig zicht en invloed op het eindproduct. Maar ik vind dat óók leuk, hoor! We hebben de film *Anne+* gemaakt met een fantastisch team en onlangs heb ik meegewerkt aan de serie *Dag en Nacht*, over de kraamafdeling in een ziekenhuis. Het is fijn dat ik het allebei kan doen.”

“Geld? Ik heb daar zó niks mee!”

Hoe is het om in *Lehman Trilogy* te spelen? Wat heb je met het thema?

“In het begin vond ik het best moeilijk, ik moest me afvragen: wat is mijn verbinding met geld? Ik heb daar zó niks mee! Natuurlijk, ik ben blij dat ik geld verdien met mijn werk, maar geld verdienen om het geld verdienen, dat rijkdom je drijfveer is in het leven, dat staat heel ver van me af. Ik wist ook eigenlijk heel weinig van de bankencrisis in 2008, ik was vijftien toen, dat is grotendeels aan me voorbijgegaan. Maar naast een verhaal over handel en kapitalisme is dit ook een verhaal over familie. En daar heb ik wel wat mee – zoals de meeste mensen – dus dat heb ik gebruikt als ingang.”

De Volkskrant schrijft: “Opvallend mooi is Jesse Mensah als Mayer Lehman, ogenschijnlijk de meest menselijke van de drie broers, met een ontwapenende glimlach waar elke tweedehandsautoverkoper jaloers op zou zijn.” Dat menselijke, staat dat in het script, of is dat jouw inbreng?

“Ha, ja, dat weet je dus niet, hè. Allebei, denk ik. Mayer Lehman is op zich iemand

met goede intenties. Hij komt in eerste instantie naar Amerika om een conflict tussen zijn oudere broers, die daar al zijn, op te lossen. Eenmaal daar blijkt hij degene met allemaal slimme ideeën die veel geld opleveren. Wanneer de plantages zijn afgebrand, wil hij de mensen helpen en levert het materiaal om alles weer op te bouwen. Vervolgens groeit daar een levendige handel uit die tot nog meer rijkdom leidt. Maar het komt allemaal voort uit de beste bedoelingen. Hij is ook degene die voortdurend bezig is om de familie bij elkaar te houden.”

Het verhaal beslaat ruim 150 jaar; meerdere generaties en vele personages passeren de revue, maar jullie zijn maar met zes acteurs, daarbij niet gehinderd door leeftijd, huidskleur of sekse; mannelijke personages worden vertolkt door vrouwen en andersom – Gijs Scholten van Aschat speelt op een bepaald moment een tienermeisje. Hoe moet ik dat zien?

“We laten de verschillende personages aan het woord om het verhaal te

vertellen. We proberen ze niet realistisch te verbeelden, je leert ze kennen door wat ze zeggen en denken. Je zou de voorstelling bijna een theatrale geschiedenisles kunnen noemen, weliswaar dan vanuit een eenzijdig perspectief. Het zit vol met feiten en weetjes, het is echt een heel boeiend verhaal, je leert een heleboel dingen die je nog niet wist. Dat krijgen we ook veel terug van het publiek. Maar er wordt dus vooral heel veel verteld, met name in het eerste deel.”

Moet ik de voorstelling zien als een aanklacht tegen het kapitalisme? Geven jullie een moreel oordeel?

“Nee. Iedereen snapt dat wanneer ergens heel veel geld verdiend wordt, er ook sprake is van hebzucht en hoogmoed en ‘wegkijken’. We weten allemaal wel dat het kapitalisme niet geweldig is. Maar dat willen we het publiek niet door de strot duwen. De voorstelling gaat vooral over hoe mensen met de beste intenties de dingen toch zo uit de hand kunnen laten lopen. Ik hoop dat we dat voelbaar kunnen maken.”